

בבית המשפט העליון

בג"ץ 6240/17

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ

העותרים: 1. מיילס יהושע
2. מיילס שרה-דבורה
3. ספיר דניאלה
4. ספיר אורי
5. שני צופיה
6. גלעד שני
7. לנגה אחינועם
8. ידידיה לנגה

נגד

המשיבים: 1. ראש הממשלה
2. שר הביטחון
3. שרת המשפטים
4. היועץ המשפטי לממשלה
5. מפקד פיקוד מרכז
6. תא"ל אחוות בן חור ראש מינהל האזרחי
7. מר יוסי סגל, הממונה על הרכוש הנטוש
והממשלתי ביהודה

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרים: עו"ד בועז ארזי
בשם המשיבים: עו"ד ענר הלמן; עו"ד יונתן ברמן

פסק-דין

1. הרקע לעתירה שלפנינו – חקיקתו של החוק להסדרת ההתיישבות ביהודה ושומרון התשע"ז – 2017 (חוק ההסדרה). ניתן לחלק את הסעדים המבוקשים בעתירה לשני סוגים. אחד, מימוש הוראותיו המהותיות של חוק ההסדרה, לרבות נטילת זכויות שימוש והחזקה במקרקעין שעליהם חל החוק על ידי הרשויות, והקצאת זכויות אלה

לצורכי ההתיישבות שנבנתה על המקרקעין. שני, ביצוע פעולות הכנה ומטה הדרושות לשם יישום החוק.

2. ביום 17.8.2017 – לאחר הגשת העתירה – הוצא צו ביניים-ארעי במסגרת עתירות התוקפות את חוקתיותו של חוק ההסדרה (בג"ץ 1308/17 ובג"ץ 2055/17). בצו נקבע, בין היתר, כי לא תבוצענה פעולות של רישום, נטילת זכויות במקרקעין, הקצאה ותכנון לפי סעיפים 3-6 לחוק. בד בבד נקבע כי יוקפאו צווים והליכי אכיפה שונים ביחס לבנייה על מקרקעין הנכנסים לתחולת החוק. לנוכח צו הביניים הארעי מתייטר אפוא הצורך לדון בסעדים שעניינם מימוש הוראותיו המהותיות של חוק ההסדרה, ונותר לדון בסעדים שעניינם ביצוע פעולות הכנה ומטה הדרושות לשם יישום החוק.

בצו הביניים הארעי הובהר כי לא תהיה כל מניעה לקיים את פעולות הבחינה והבדיקה שנדרשות לשם בירור העובדות הרלוונטיות ליישום של חוק ההסדרה. העותרים טוענים כי המשיבים מתנערים באופן מוחלט מהחוק ומיישמו וכי קיימת חובה לקיים את כל עבודת המטה המכשירה את יישום החוק. כן נטען כי בדיקת העובדות הנדרשת לשם יישום החוק תסייע בליבון השפעתו הצפויה של החוק, עניין שיועיל להכרעה בעתירות התלויות נגד החוק. העותרים סבורים כי לנוכח כל אלה ההחלטה להימנע מביצוע עבודות המטה ויתר עבודות ההכנה ליישום החוק אינה סבירה, פוגעת באמון הציבור ברשויות השלטון והתקבלה באופן שרירותי.

המשיבים טענו, מנגד, כי אין הצדקה לבצע את כל עבודות המטה בשלב זה לנוכח ריבוי המשימות המוטלות על כתפי היחידות הרלוונטיות, ובשים לב להליכים התלויים נגד החוק וצו הביניים הארעי שהוצא בעתירות נגד החוק. לאמור, שקלול שיקולי היעילות וסדרי העדיפויות מצדיק את היקף הפעולות שנעשות, שאינן כוללות עבודות מטה נרחבות.

3. שני נתונים מסייעים להכרעה בענייננו. נתון ראשון הוא הצהרת המשיבים לפיה בשלב זה עבודת המטה הנדרשת לשם יישום החוק תבוצע באופן נקודתי. דהיינו כאשר עולה טענה לתחולת החוק אגב הליכי אכיפה שונים, או כאשר מוגשת בקשה קונקרטית שיש הצדקה לבררה במועד מוקדם. עוד נטען כי ככל שאחד מן העותרים דנן יגיש פנייה המתייחסת לעניינו הפרטי, תיבחן תחולתו הלכאורית של החוק בנסיבות העניין הספציפיות, בכפוף לסדרי העדיפויות בעבודת הגורמים הרלוונטיים. נתון שני הוא המועד שבו קבוע הדיון בעתירות נגד החוק, ושבו יידונו גם הבקשות למתן צו ביניים –

בעוד כארבעה וחצי חודשים. כל נשכח כי הצו שהוצא הוא צו ביניים ארעי, עד להכרעה בבקשות למתן צו ביניים. אכן, אחת מתכליותיו של החוק היא קידום מהיר של הסדרת הבנייה מושא המחלוקת; ואולם אין לכחד כי המצב הקיים נמשך מזה שנים רבות. בראי כל אלה, לרבות פרק הזמן הקצר, יחסית, עד לדיון בעתירות שהוגשו נגד החוק – לא ניתן לקבוע כי החלטת המשיבים אינה סבירה, כי היא שרירותית או כי היא מונעת משיקולים זרים. ההחלטה נובעת משיקולים רלוונטיים, ומתחשבת בחוק ובתכליתו אך גם במצב בשטח ובאפשרות ליישום החוק. לאמור, יש נכונות מטעם המשיבים לבדוק כל בקשה לגופה ואין שלילה גורפת של הפעולות הדרושות לשם יישום החוק.

4. עתירה זו נדחית. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב בטבת התשע"ח (9.1.2018).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט